

DATOS IDENTIFICATIVOS

Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas

Materia	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas			
Código	O05G130V01303			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Profesorado	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Correo-e	cocampo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O simple achegamento, con ansias de saber, á realidade socioeducativa, e non digamos xa a intervención na mesma desde competencias relativas ao saber facer, require dun coñecemento polo miúdo da devandita realidade. Todo iso pasa por procesos fundamentados, sistemáticos e minuciosos de diagnóstico e análises de necesidades que respondan ás preguntas craves da educación: ¿que necesita a persoa para optimizar o seu desenvolvemento como tal? ¿coñecemos a súa situación espazotemporal?. A tales cuestións pretende dar resposta esta materia dende un enfoque socioeducativo.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A16	Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos
A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B6	Resolución de problemas e toma de decisións
B12	Compromiso ético

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos, enfoques, modelos, métodos e etapas do proceso de Diagnose e Análise de Necesidades.	A2	
Coñecer as variables e campos de exploración e estudo na Diagnose en educación	A2	
Coñecer as técnicas básicas (instrumentos, estratexias, recursos) de exploración, así como as ferramentas específicas para detectar necesidades e tomar decisións no ámbito da intervención socioeducativa	A2	
Aplicar as normas éticas e deontolóxicas da actividade investigadora e de diagnose, valorando a súa transcendencia profesional, familiar, persoal e social.	A2	B12
Saber realizar unha diagnose educativa moi sinxela e repectando as normas de ética profesional ó respecto.	A4	B6
Saber realizar un estudo de necesidades, é dicir, saber planificar un estudo de Análise de necesidades, de levalo a cabo recollendo, analizando e interpretando os datos obtidos e de elaborar un informe do estudo de investigación realizado con táboas, gráficos e estatísticos que inclúa unha proposta de programa de intervención socioeducativa.	A4 A16 A20	B4

Contidos

Tema	
Tema 1.- Fundamentos conceptuales y metodológicos del diagnóstico en los ámbitos educativos formales, informales y no formales.	Definición.- Tipos de diagnóstico.- Objeto y finalidad del Diagnóstico en Educación.- Distintos modelos de diagnóstico.
Tema 2.- Planificación y desarrollo del proceso diagnóstico.	Proceso diagnóstico.- La relación entre proceso y modelo.- Distintas fases en función del modelo elegido
Tema 4.- Técnicas, instrumentos y recursos para lo diagnóstico educativo.	Técnicas, instrumentos y recursos del diagnóstico pedagógico: aspectos generales.- Las técnicas, instrumentos y recursos de recogida de información en cada uno de los ámbitos y variables.
Tema 5.- Fundamentos, enfoques, modelo y justificación del análisis de necesidades socioeducativas.	Aspectos generales del análisis de necesidades.- Modelo de análisis de necesidades.
Tema 6.- Herramientas para detectar necesidades y tomar decisiones.	Indicadores sociales.- Entrevista de grupo.- Inventario de recursos.- Sondeo de problemas.- Técnica del grupo nominal.- Técnica Delphi.- Sistema de Ideas Clave.- Grupo de discusión.- Campo de fuerzas.- Madre decisional.
Tema 7.- Técnicas de elaboración de informes y comunicación de resultados.	Determinación de las fases de elaboración de un informe diagnóstico.- Aspectos a contemplar en un informe.- La comunicación de resultados.
Tema 8.- Normas éticas y deontológicas a observar en el diagnóstico y en el análisis de necesidades.	Las normas éticas.- Normas deontológicas.- El profesional de la educación y el diagnóstico y análisis de necesidades socioeducativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	15	25
Estudo de casos/análises de situacións	10	15	25
Traballos tutelados	5	25	30
Sesión maxistral	15	5	20
Presentacións/exposicións	5	20	25
Probas de tipo test	2	8	10
Traballos e proxectos	0	12	12
Outras	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Neste particular espazo educativo o alumnado disporá da atención individualizada e do asesoramento que precise tanto a nivel individual como grupal para dar resposta a calquera cuestión relacionada coa materia e recibir asesoramento sobre calquera outra do seu interese.
Traballos tutelados	Neste particular espazo educativo o alumnado disporá da atención individualizada e do asesoramento que precise tanto a nivel individual como grupal para dar resposta a calquera cuestión relacionada coa materia e recibir asesoramento sobre calquera outra do seu interese.

Resolución de problemas e/ou exercicios Neste particular espazo educativo o alumnado disporá da atención individualizada e do asesoramento que precise tanto a nivel individual como grupal para dar resposta a calquera cuestión relacionada coa materia e recibir asesoramento sobre calquera outra do seu interese.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	5
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	5
Probas de tipo test	Proba sobre conceptos e procedementos metodolóxicos que inclúe *ítems de *evocación, de recoñecemento así como tamén problemas e/ou exercicios prácticos sobre casos ou situacións. Para superala é preceptivo alcanzar unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10. O peso máximo na cualificación final será de 4,5 puntos.	35
Traballos e proxectos	Análise e valoración dos traballos tutelados lecturas, estudo de necesidades, exposicións, etc. O peso máximo na cualificación final será aproximadamente de 4,5 puntos aínda que podendo aumentarse este teito en función da variedade, calidade e rigor das tarefas voluntarias que se realizaron.	35
Outras	(*)Asistencia e participación nas clases teóricas e prácticas	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación do estudo de casos e resolución de problemas farase a partir das actividades realizadas na clase.

A proba de exame será o día 9 de xaneiro de 2014, ás 10 horas

A revisión de cualificacións está prevista para o 30 d de xaneiro de 2014

Bibliografía. Fontes de información

ANAYA NIETO, D, **Diagnóstico en Educación. Diseño y uso de instrumentos**, 2003,

GUPTA, K., **Guía práctica para evaluar necesidades**, 2003,

IGLESIAS CORTIZAS, M^a. J., **Diagnóstico escolar. Teorías, ámbitos y técnicas**, 2005,

PÉREZ-CAMPANERO, M^a. P., **Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa**, 2000,

SOBRADO, L. e OCAMPO, C. I., **Evaluación Psicopedagógica y Orientación Educativa**, 2000,

GRANADOS, P. e MUDARRA, M. J., **Diagnóstico en Educación Social**, 2010,

COMPLEMENTARIA

BALLESTER BRAGE, L. (1999). *Las necesidades sociales. Teorías y conceptos básicos*. Madrid: Síntesis.

CALVO PÉREZ, C. (2007). *Técnicas e instrumentos de diagnóstico en educación*. Archidona, Málaga: Aljibe.

JIMÉNEZ VIVAS, A. (2003). *Diagnóstico en Educación. Modelo, técnicas e instrumentos*. Salamanca: Amarú.

MARÍ MOLLÁ, R. (2001). *Diagnóstico pedagógico. Un modelo para la intervención psicopedagógica*. Barcelona: Ariel.

PADILLA CARMONA, M. T. (2002). *Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa*. Madrid: CCS.

Recomendacións

Outros comentarios

A metodoloxía de ensino/aprendizaxe que se pretende aplicar ten como centro o alumnado e pon especial énfase na autonomía, responsabilidade, interese e capacidade de traballo do alumnado para desenvolver unha autoaprendizaxe baseada no estudo e traballo autónomo así como no traballo en equipo.

Neste contexto, recoméndase utilizar as plataformas e contornas educativas virtuais como ferramentas de aprendizaxe propias do novo terceiro contexto o cal ademais de posibilitar unha docencia virtual a través de accións formativas programadas na rede e de facilitar o seguimento, control e avaliación en liña da aprendizaxe, proporcionan unha ampla variedade de recursos como bibliotecas virtuais, libros virtuais, materiais dixitais, exercicios interactivos e teletitorías, razóns polas cales o seu interese aumenta día a día. Por iso é polo que durante o curso aproveitaranse as posibilidades educativas do portal web de FaiTIC, entre outros,e, en particular, o Programa tema da Universidade de Vigo co propósito de que dispoñan dun novo espazo educativo como complemento virtual da docencia presencial.
